TARSOLY

A Háló lapja 2026. október

„Sose kételkedjünk abban, hogy gondolkodó, elkötelezett emberek kicsiny csoportjai meg tudják változtatni a világot. Valójában csak ők tudják megváltoztatni.” (Margaret Mead)

Tartalomjegyzék

Szépszerével a derenki búcsún....3
Az idők jelei és a Háló....5
Jászolművek – betlehem születik....9
Egyszer volt, hol nem volt a magyar népmese! 5. rész....11
A Szent Jeromos Katolikus Biblia Társulatról....17
Kik akarják elrabolni gyermekeink testét?....20
Puss Sándor SJ Szenvedélytan című könyvesdobozának ünnepélyes bemutatója az S4-ben....24
Három srác, három történet....25
Gondolatok a múltból....28
Példakép a sötétségben....30

Első és hátsó borítóképen
Margitfalvy Györgynek Törökbálinton készült fotói láthatók. Erről bővebben a 9.oldalon a „Jászolművek – betlehem születik” című írásban olvashatunk.

Támogató: Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Kitekintő

Szépszerével a derenki búcsún

Derenk az egyetlen, egykor kizárólag lengyelek lakta magyarországi falu. A faluban egykori lakóinak leszármazottai, a magyarországi lengyelek, a hazai és a lengyelországi érdeklődők minden évben július harmadik vasárnapján egy búcsú keretében gyűlnek össze az egykori Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei településen emlékezni, találkozni, ünnepelni. Az idei búcsúra meghívást kapott a Szépszerével együttes.

A Szépszerével duó (Gyulai Farkas hegedű és Sámsondi Gergő koboz) moldvai népzenét játszó együttes, szerda esti táncháza 7+5 rendszerben működik. 7 hónapig teremben, az S4-ben muzsikálnak, május elejétől szeptember végéig szabadtéren, ingyenesen a gellérthegyi víztározónál.

Fotó Margitfalvy György

Bél Mátyás (1684-1749) a *Notitia Hungariae novae historico-geographica (Az új Magyarország történeti-földrajzi ismertetése, Bécs, 1735)* című latin nyelvű művében így ír Derenkről: *„Azelőtt magyarok lakták, akiket az 1710. évi pestis szinte teljesen kiirtott. Azután mintegy fél évtizedig parlagon hevert, míg lengyel szegény nép, akiket az éhség*

otthonról űzött el lakóhelyeiről, kezdte újra benépesíteni”. A falut 1717-ben szervezett betelepítéssel egészítette ki Eszterházy herceg, a helyi földbirtokos. A Szepességgel északnyugaton határos Tátraaljáról (lengyel nevén Podhaleról) a gurál (lengyel hegylakó pásztor) népcsoport tagjai telepszenek le itt.

A trianoni békediktátum után az új határ kettévágta volna a 400 méter magasan a karsztos hegyek közé épült 1,5 km hosszan elnyúló, határozott központ nélküli, gyakorlatilag egyutcás Derenket, de az emiatt felindult lakosok elérték, hogy népszavazással dönthessék el, Magyarországhoz vagy Csehszlovákiához akarnak-e tartozni. Szláv mivoltuk dacára Magyarország mellett döntöttek. A falu őrizte etnikai öntudatát, egészen 1943-ig nem asszimilálódott.

A derenki erdőben medvére, szarvasra, őzre, vaddisznóra, rókára, nyúlra, borzra és menyétre lehetett vadászni. 1938-tól Horthy Miklós kormányzó kívánságára – aki vadászterületet akart itt létrehozni – megkezdték a 439 lelkes falu kiürítését a tulajdonosok teljes körű kártalanításával. A lakosság zöme a környék falvaiba költözött. Emőd-Istvánmajorban, Ládbesenyő-Andrástanyán, Martonyiban, Vattán és Sajószentpéteren telepedtek le. 1943-ra a település teljesen megszűnt, templomát, épületeit lebontották. Az egykori iskola felújított épületében a múzeum, a templom helyén épült kápolna és a közeli temető jelzi, hogy ezen a helyen valaha egy település állt.

Fotó Hegedüs Ágota

Derenken nagy hagyománya volt a templom védőszentjeihez, Szent Simon és Szent Júdás Tádé apostolokhoz kapcsolódó búcsúnak. A búcsú napja vértanúságuk napjára, október 28-ra esett. A kilencvenes években, amikor újra életre kelt a búcsú, októberben tartották, majd szervezési és idegenforgalmi okokból álltak át a július harmadik vasárnapjára. A búcsú most is a kápolnánál szentmisével kezdődik, sokan jönnek Białka Tatrzańskából és Bukowina Tatrzańskából, ebből a két faluból települtek ide a legtöbben. A Białka Tatrzańska-i fatemplomnak is az említett két apostol a védőszentje. A szentmisét koszorúzások követik a temetőben.

A Szépszerével együttesnek évek óta vannak lengyelországi zenei kapcsolatai, rendszeresen fellépnek az ottani csángó fesztiválokon. Az S4-ben 2024-ben közös koncertet és magyar-lengyel táncházat tartottak a lengyel Hajda Banda és Daj Ognia együttessel, 2025-ben pedig a Kapela Ozimkowicza nevű formációval. A Szépszerével fellépését a Wacław Felczak Alapítvány támogatta.

Margitfalvy György

Hálónk tája

Az idők jelei és a Háló

Mindannyian érezzük, hogy valami nagyobb ütemre kapcsolt. Hogy ez most világtani (kozmológia), föld- vagy napsugárzási, csillagégövi vagy teljesen más okokra vezethető vissza, nem tudom.

Már 50-60 éve beszélnek főleg az Alföld, de igazából egész Közép Európát érintő elsivatagosodási folyamatról, de ez mintha most nagyon is közel került volna, mintha felgyorsult volna. Tervek születtek, de ténylegesen nem tettünk semmit a jelenség ellen.

Bár a számítógépek megjelenése teljesen új világot hozott, egy nagy ugrást, de azt hittük, mindez az emberek javát, segítségét szolgálja. A mesterséges intelligencia megjelenésével viszont olyan felgyorsuló szakaszba értünk, ami gyakorlatilag már most sem biztos, hogy az ember kezében van, és nem szabadult-e ki az ember ellenőrzése alól azáltal, hogy képes saját magát fejleszteni.

Olyan gyorsan alakult ki, és olyan nagy haszonérdekek álltak mögötte, hogy nem volt idő ennél sem a kellő erkölcsi értékek alapján a megfelelő szabályozás kidolgozására.

Pont akkor lett volna szükség erre az egységes erkölcsi értékalapú társadalomra, amikor az értékek látása és birtoklása nagyon nagy részben kiveszett az emberiség kezéből, tehát tulajdonképpen alkalmatlanná is vált az ember mostanra arra, hogy ilyen szabályozást kidolgozzon.

Ez nagyon szépen megmutatkozik több tünetben is, például sok ország szélsőségesen liberális eutanázia-gyakorlatában, háborúk és helyi konfliktusok gátlástalan kirobbantásában, és például a közbeszédben. A közbeszédnél nemcsak durvább lelkű emberek egymás közötti beszélgetéseire gondolok, például a tömegközlekedési eszközökön, hanem bizony a parlamentben is, amely mintaként szolgál aztán tömegek számára. Nemcsak arra gondolok, amikor valaki minden mondatában kényszeresen szeméremsértő, útszéli, arcpirító (újmagyarul obszcén) szavakat mond, hanem elsősorban arra, hogy tudatosan hazudnak, blöffölnek, megaláznak ott, ahol a nagy nyilvánosság előtt inkább a jó példával kellene elől járniuk. Tudom, az alpári beszéd már nagy arányban megjelent a kultúra bizonyos helyein is, ahol túl tudok lépni rajta, amikor ennek ott helye, amikor a hatás érdekében, a jobb érthetőség érdekében használják. Még ekkor is meglepődöm gyakran, de ha helye volt, belenyugszom.

Nehéz belenyugodni akkor, amikor nincs szerepe bárdolatlan kifejezéseknek, csak az, hogy egy réteget bevonzzon, mondjuk a színházba.

Úgy érzem, hogy sajnálatos módon a magyarok is egyre kevésbé alkotnak egy nemzetet, itt is mintha gyorsulna a folyamat. Mert mitől is lesz a tömegből nép, és a népből nemzet? Akkor, ha vannak közös értékeik, ha van közös kultúrájuk, közös énekeik, közös ünnepeik.

Vannak közös ünnepeink?

Például a karácsony vajon ugyanazt jelenti mindenkinek? Sajnos egyáltalán nem. Vagy, amikor székelyek kijelentik, hogy „ide a csíksomlyói búcsúba olyan aztán ne jöjjön, aki erre és erre a pártra szavazott”, avagy amikor kis-magyarországi blogbejegyzésekben azt olvasom, hogy a határon túliak agymosottak.

Szinte fájt ezeket a példákat leírnom, de muszáj, mert látni kell, hogy nagy a baj! Megmaradt nemzettársakat is egymás ellen lehet uszítani.

Értékeink megőrzői lehetnének Jézus Krisztus egyházai. De sajnos mi itt Közép Európában lassan egy kereszténység utáni állapotba kezdünk kerülni, de talán ezt az egész nyugatinak nevezett kultúrájú

területről el lehet mondani. Ez akkor is igaz általánosságban, ha vannak virágzó szigetek, de ezek a szigetek egyre kevesebben lesznek.

Az elmúlt 40 évben saját lakóhelyemen a templomba járók számossága a harmadára esett. Több mint 10 évvel ezelőtt egy pap ismerősöm azt mesélte, hogy a tizenegynéhány falujának a feléből egyetlen egy ember sem jár hétvégén a misékre. Több faluból kisbusz hoz 1-2 embert oda, ahol éppen azon a hétvégén a három misét megtartják. Miért lehetnének Jézus egyházai az értékőrzők? Mert Jézus az Út, az Igazság és az Élet. Tehát amit Jézus tanít, azon az úton haladva, megtalálhatjuk az igazságot is.

Mert a mai ember azt hiszi, hogy az igazság nála van, és még a jobbik eset, ha van meggyőződése, mert sokan a meggyőződésüket csak az önző önszeretet szemszögéből alakítják ki.

Nem az ember dolga, hogy az igazságot kialakítsa, van erre nagyobb hatalom is. Az a helyes magatartásunk – Jézus is ezt tanítja –, hogy a kapott igazság mellé alakítsuk a meggyőződésünket. Ez az igazi, valódi meggyőződés!

Az Igazság rámutat az Életre, amely tulajdonképpen végső soron maga a szeretet, és amely Jézus tanítása szerint maga Isten. Az Élet három alapértéke itt a földön az Isten, Haza, Család hármasságában bontakozhat ki. Ha nem Istenre tekintünk, az ember biztosan eltéved, mint ahogy a nagy francia elsötétedéskor (1789) is történt, és amióta Jézus egyházai egyfajta utóvédharcot folytatnak, jelenleg egyre gyorsulóan rossz környezetben. Hisz vannak olyan államok, ahol a túlzott vallásosság már megbélyegzésnek tűnik. Sok-sok példát lehetne erre sorolni.

A Haza alatt én azt a társadalmi környezetet, kisebb és nagyobb közösségeket értem, amely az emberek számára egy biztonságos otthont adó életkörülményeket teremt, és akkor itt bejön a Család, mert a Haza összessége adja meg azt a lehetőséget, hogy a Családok békében éljenek, gyerekek nevelődjenek, ahol az ember a legmélyebb, legintimebb emberi kapcsolatait megélheti, gyakorolhatja.

Itt visszaérhetünk a kiindulópontunkhoz, mert ez a három Érték tulajdonképpen mind szeretetkapcsolat. Milyen szép szavak: istenszeretet, hazaszeretet, családszeretet!

Ezeket ma mind támadják! Nem látszódik olyan földi erő, amely szembeszállhatna azzal az anyagi hatalommal, amely a rontó emberek kezében összpontosul.

Vagy talán mégis? Mit is olvasunk a Tarsoly címlapján? „Sose kételkedjünk abban, hogy gondolkodó, elkötelezett emberek kicsiny csoportjai meg tudják változtatni a világot! Valójában csak ők tudják megváltoztatni.”

Mindent, ami intézmény, el lehet itt a földön lehetetleníteni, tönkre lehet tenni. Ebben a pillanatban még a hitünkön és emberi kapcsolatainkon nem uralkodnak. Ezért kell tekintetünket a hit fényébe emelni, és alulról szerveződő közösségeket alakítanunk, mert ez a kettő az, amelyek védhetnek bennünket a világban tapasztalható gyorsuló rossz irányoktól, és amelyek még a leginkább védettek maguk is.

Bár nagyon kell itt is vigyáznunk, éber szemek figyelik, és rosszindulatú emberek tönkre akarják tenni hitünket és emberi kapcsolatainkat is.

Én úgy látom, hogy a felsoroltak fényében a Hálónak szinte nagyobb szerepe van a teljes magyar társadalomban most, mint amikor megalakult. Persze az is egy nagy történelmi helyzet volt, de akkor azért nem vetődtek még fel olyan élességgel létmegmaradási kérdések, mint most. Lehet, hogy a Háló elmúlt 37 éve csak egyfajta felkészülés volt még nagyobb feladatokra?

Miért lehet itt a Hálónak nagy szerepe? Egyrészt Istenre próbál tekinteni, Jézust igyekszik követni. Másrészt pedig alulról építkezik, embertől emberig, családtól családig, kisközösségtől kisközösségig, azaz maga a Háló megvalósítja azt a fogalmat, amelyet fentebb Hazaként említettem. Ráadásul óriási szerepe van a nemzetépítésben azzal, hogy sokan itt tanulták meg, mit is jelent a Kárpát-medencei magyarság fogalma, itt érezték meg, mit jelent a magyarságnak Trianon, itt érezték meg, hogy az összefogás mennyivel fontosabb, mint a bezárkózás, hogy a valamit tenni, valami mellé odaállni, jelen lenni és a küldetésünket megvalósítani milyen fontos.

Amikor ezeket a gondolatokat leírtam, nagy felelősségérzet tört rám, hogy ezek az értékek mennyire fontosak! Igyekszem majd a Háló minden csoportjában ezeket hangoztatni is buzdításul, miszerint nem is szabad abbahagyni!

Elhangzott a Háló-táborban, Székelyjón, szeretettel írta
Szeibert András

Barangoló

Jászolművek − betlehem születik

Tavaly, adventben a törökbálinti városi művelődési házban jártam, a Tarsoly cím- és hátoldalán látható fotókat ott készítettem. Az intézmény előcsarnokában helyi képző- és iparművészek kiállítása fogadta a látogatókat. A kiállítás központi helyén egy hatalmas rajztábla állt: a nyolcvanas évek végéig ilyen rajztáblán dolgoztak a mérnökök, a technikusok és a műszaki rajzolók. A rajztáblán különféle skiccek voltak, némelyik külön rajzlapon hozzátűzve. A kiállítás a „Jászolművek – betlehem születik" projekt része volt.

Ennek kapcsán hadd idézzem a helyieket a https://www.balinticsaladok.hu/jaszolmuvek weboldalról.

„A régi városi betlehemünk – bár sokak szívéhez nőtt – az idők során rossz állapotba került, és újraalkotására mi és Törökbálint Város Önkormányzata is elérkezettnek látta az időt. Egyesületünk, a Törökszegfű Hagyományőrző Köre felkérést kapott, hogy szervezze meg az új betlehem megalkotását, amelyet helyi alkotók bevonásával, közösségi projektként gondoltunk megvalósítani. A betlehemállítás lényege az ünnep közös megélése – olyan ötleteken gondolkodtunk, amelyek a mű közösségi kapcsolódását ösztönzik.

Ezúttal azonban nemcsak az eredményt szerettük volna közös élménnyé tenni, hanem magát az alkotási folyamatot is! A projekt megkezdését meghirdettük a közösségi médiában, és arra törekedtünk, hogy több helyi alkotó együttműködéséből szülessen meg az új betlehemi jelenet: kovács, üveg- és textilművesek, fazekas, festő-grafikus, kosárfonó, ötvös és táncművész-drámatanár egyaránt részt vesz a Jászolművek csapatában. A közös gondolkodás segítésére vallási közösségeink képviselőit is invitáltuk."

(…)

„A felhívásra tíz helybéli alkotó jelentkezett, és a projektet segítők köre hónapok óta dolgozik együtt az izgalmasan formálódó terveken. A művészi elképzelésben és az anyaghasználatban a tradicionális és a kortárs kézművesség találkozik. Kovácsoltvas szerkezet, nemezelt hátlap, festett fa, réz, Tiffany-üveg és fény alkot egységet – koncentrikus íveivel is befelé, az ünnep lényegére, a remény és a szeretet jelenlétére irányítva figyelmünket. A motívumok megidézik a város múltját is: Róth Miksa üvegablakainak mintáit, a régi sváb Christkindlspiel, a „jézuskázás" angyalkáit.

Az alkotócsoport ötletének igazi kuriózuma, hogy az installáció nem egyszerre tárul fel, hanem az adventi hetek során fokozatosan bontakozik ki, és nem pusztán nézőként számít ránk, hanem minden évben a közösség tevékeny részvételével elevenedik meg. Vasárnapról vasárnapra újabb alakok – a Szent Család, a pásztorok és a királyok – kerülnek benne a helyükre úgy, hogy a város különböző pontjairól gyermekekkel mozgatjuk-kísérjük őket egyre közelebb, mígnem a jelenet karácsonyra teljessé válik.

A Jászolművek körében a gondolkodást az a vezérfonal vezette, hogy a karácsony nem csupán egyetlen estére kigyúló fény, hanem egy olyan út, amit az adventi várakozás alatt együtt járunk végig. Ahogy a betlehemi jelenet szereplői lassan mozgásba lendülnek, úgy az ünnepre hangolódásban mi magunk is útra kelünk egymás felé. Egy közösen berendezett jászol – amellett, hogy egy szép alkotást, csendes családi zarándokhelyet ígér – az ünnep közös megélésére is alkalmakat kínál, egy új, mégis minden ízében törökbálinti hagyomány életre hívásával.

Az alkotók nem véletlenül szánnak gyermekeinknek központi szerepet. Mint minden hagyomány, ez is akkor marad eleven, ha velük éljük meg, és évről évre, régi-új szokásként együtt visszük tovább. Leginkább számukra kell hiteles példát adnunk abban, hogy a karácsony nem magától történik, nem készen érkezik – mi fényesítjük apránként ünneppé a készülődés napjai alatt. Az új betlehemi játékkal is segíthetünk abban, hogy figyelmüket a tartalmát vesztett csillogás, a kiüresedő díszletek helyett az ünnep belső fénye, a találkozás, megosztás, egymásra figyelés és az együtt teremtett pillanatok öröme ragadja meg.”

Számomra ott és akkor az adventi készülődés szimbólumát egy rajzasztal jelentette.

Margitfalvy György

Tarisznya

Egyszer volt, hol nem volt a magyar népmese! 5. rész

Az előző részekben szó volt arról, miért is fontosak a magyar népmesék, hogyan illeszkednek a magyar kultúrába, örökségbe, és hogy választ adnak lételemi kérdésekre. Beszéltünk arról, hogy mikről szólnak, milyen igazságokat tárnak föl, miért kellenek a csodás elemek, miért tudjuk ezeket átélni, miért szólnak rólunk, végső soron miért segítenek bennünket. Megtudhattuk azt is, miként, milyen síkokon tudnak mintát adni fejlődésünkhöz, a mindenségben való eligazodáshoz. A 3. részben beszéltünk a jelképekről, használatukról, értelmezésük korlátairól, személyes jellegükről. És hogy ne csak általánosságoknál maradjunk, elkezdtük felfedni néhány jelkép lehetséges értelmezését, mint például az öreg király, fiatal lány, sárkány és ezeknek az 4 őselemhez való viszonya.

Ebben az ötödik részben egy újabb területre kalandozunk. A **Nap útján**, vagyis a tizenkét csillagégövi, más néven állatégövi jegyen haladunk végig. Egyáltalán nem törekszünk teljességre. Inkább egy nagyon egyszerű, alapszintű megközelítést szeretnénk adni, hogy amikor egy népmese elemzésében ilyen utalásokkal találkozunk, ne érezzük úgy, hogy valamilyen teljesen idegen nyelven beszélnek hozzánk.

Mert sokszor halljuk, hogy „ez a mese a Nap útját követi”, vagy hogy egy-egy szereplő, esemény, állat vagy tárgy valamelyik csillagjegyhez kapcsolódik. De mit is jelenthet ez valójában?

A Nap útja és a tizenkét jegy

Néhány általánosság a témában. Minden csillagjegynek megvan a keleti és a nyugati neve. A keleti elnevezések között csak állatokat találunk, a nyugati rendszerben pedig olyan neveket is, mint például Szűz vagy Vízöntő. Az egyes jegyekhez sajátos jellegzetességek kapcsolódnak: lehetnek ezek belső tulajdonságok, külső jegyek, testrészek, bolygók, fémek, színek, évszakok vagy éppen őselemek. A jegyeket gyakran kisebb egységekre, tizedekre, úgynevezett dekádokra is bontják. A keleti rendszerekben ehhez hasonló szerepet töltenek be a holdházak. A jegyek nem elszigetelt dobozok: a mellettük lévők és a velük szemben állók is kapcsolatban vannak egymással. Ha körbe

rajzoljuk őket, egy olyan rendszert kapunk, amelyben az egymással szemben álló pólusok kiegészítik, feszítik, vagy éppen magyarázzák egymást.

És akkor nézzük, hogyan jelenhet mindez a népmesékben!

Oroszlán – amikor elkezdődik a mese

Népmeséink többsége – már amelyik egyáltalán elemezhető ezen a módon – az **Oroszlán jegyében** indul. Az Oroszlánhoz a nagy hőség, a nyár ereje, a tűz és maga a Nap kapcsolódik. Testrésze a szív, féme és színe az arany, keleti megfelelője pedig a Tigris.

És mi más jelenhetne meg itt, mint a **király**? A királyról az előző részekben már beszéltünk: a rendezőelvet, a tudatos énképet, a földi világban megjelenő uralmat is jelképezheti.

Ha tehát egy mese elején királyt, aranyat, Napot, tüzet, nagy hőséget vagy éppen valamilyen uralkodói helyzetet találunk, érdemes elgondolkodnunk azon, hogy nem éppen az Oroszlánhoz kapcsolódó képi világba léptünk-e be?

Szűz – a nyárból lassan ősz lesz

A következő állomás a Szűz, ahol a nyárból lassan őszbe fordulunk. Ez az időszak az őszi napéjegyenlőségnél zárul. Keleti megfelelője a Macska, illetve egyes hagyományokban a Nyúl. A Merkúrhoz és a hashoz kapcsolódik.

A Szűz világában már megjelenik az elemzés, a rendezés, a felosztás és a beosztás. Földhöz kötődő jegy, és olyan képek kapcsolódhatnak hozzá, mint a lépcső, a lepel, a mozgolódás vagy a sokadalom.

Ha az Oroszlán még inkább a nagy, ragyogó kezdet, akkor a Szűz már mintha azt kérdezné: **jó, de mit kezdünk mindazzal, amit kaptunk?** Hogyan rendezzük el, hogyan használjuk fel, hogyan készülünk fel a következő szakaszra?

Ez a népmesékben is fontos mozzanat lehet, hiszen a hősnek nem elég elindulnia. Útja során tanulnia, tapasztalnia, rendszereznie is kell a megszerzett tudást.

Mérleg – az egyensúly keresése

Az őszi napéjegyenlőség után a **Mérleg** következik. Keleti megfelelője a Sárkány. A Vénuszhoz, a derékhoz és a vesékhez kapcsolódik. Jellemzői között ott találjuk a levegőt, a jogot, a házasságkötést, a termékenységet és mindenekelőtt az **egyensúlyt**.

A Mérleghez kapcsolódhat a hintó, a hajó vagy az asztal képe is. Talán nem véletlen, hogy a házasság is itt jelenik meg. A korábbi

részekben már találkoztunk azzal a gondolattal, hogy a népmesékben a „másik fél” megtalálása sokszor nem egyszerűen egy romantikus történet, hanem az ember teljessé válásának képe.

Jelen sorok írója nagyon erősen érzi magában a Mérleg jegyét, kiegyensúlyozó szerepe, kiegyensúlyozott érdeklődése miatt, és hát a derékfájások sem lehetnek véletlenek.

Skorpió – lefelé, a mélybe

A következő jegy a **Skorpió**, amelynek keleti megfelelője a Kígyó, illetve egyes értelmezésekben a Sas. Bolygóként a Plútóhoz, esetleg a Marshoz kapcsolódik, testrészként pedig a nemi szervekhez.

Itt már egészen más világba lépünk. A vízhez kötődő jegyhez kapcsolódik a nemzés, a család, az ősök és a halottak emlékezete is. A Skorpió egyik különös jellegzetessége, hogy az önpusztítás képe is megjelenik benne: olyan állatként jelenik meg, amely saját magát is képes elpusztítani.

A népmesékben is vannak olyan pontok, amikor a hősnek már nem elég a külvilág akadályaival megküzdenie. **Lejjebb kell mennie, önmagába kell tekintenie.** Az út egyre mélyebbre vezet, és ott már nehezebb ellenfelekkel találkozunk – nem feltétlenül kívül, hanem saját magunkban.

Nyilas – célra tartani

A **Nyilas** újabb váltójel: itt az őszből a télbe fordulunk. Keleti neve a Ló, és talán ezen nem is csodálkozunk annyira, ha tudjuk, hogy a lovas, íjfeszítő népeket – köztük a magyarságot is – gyakran ehhez a jegyhez kapcsolják.

A Nyilas bolygója Jupiter, testrésze a comb, eleme a tűz. Legfontosabb képei a vadászat, a cél, a célra tartás és a cél felé való haladás. Ide kapcsolódik az önfeláldozás és az átadás gondolata is.

A csillagképet Nimróddal is kapcsolatba hozzák. Így már érthetőbbé válik, miért olyan érdekes ez a jegy egy magyar népmesét vizsgálva.

A Nyilas hőse nem egyszerűen megy valahová. **Van célja**. Tudja, hogy valamit el kell érnie, és ezért képes erőfeszítést tenni, sőt áldozatot is hozni.

Bak – amikor minden megkeményedik

A téli napfordulóval kezdődik a **Bak** időszaka. Keleti neve Kecske vagy Juh. A Szaturnuszhoz és a térdhez kapcsolódik.

Itt mintha minden megkeményedne. Fagy, kő, bezártság, számonkérés, véglegesség jelenik meg. Nincs könnyű út, nincs azonnali

feloldás, nincs kegyelem. A hősnek szembe kell néznie azzal, amit korábban tett, és annak következményeivel is.

A mesékben gyakran éppen az ilyen sötétebb szakaszok előtt vagy alatt derül ki, hogy ki is a hős valójában. Amikor már nem segít a szerencse, amikor nincs egyszerű megoldás, akkor derül ki, van-e benne elegendő kitartás.

Vízöntő – oldódik a fagy

A következő állomás a **Vízöntő**, keleti nevén Majom vagy Ifjú. Kapcsolódhat az Uránuszhoz, illetve a Szaturnuszhoz, testrészként pedig a lábszárhoz és a bokához.

Ami a Bakban megmerevedett, itt elkezd oldódni. Nagy energiák mozdítják meg a befagyott világot. Megjelenik az eső, a víz, a zúgás, a morajlás, az átfolyás. Mintha végre újra megindulna az élet.

Ez szép párhuzam a mesék világával is. A legsötétebb szakasz után gyakran valami elkezd változni. A hős még nem feltétlenül érkezett meg, de már megjelent a változás lehetősége.

Halak – megtisztulás

Újabb évszakváltó jel a **Halak**, amellyel visszatérünk a tavaszhoz. Keleti megfelelője a Kakas, illetve más madár is lehet. Bolygója a Neptunusz, esetleg a Jupiter, testrésze a lábfej.

Vízhez kötődő jegy, amelyhez a halál, a böjt és a megtisztulás kapcsolódik.

Ez különösen érdekes a keresztény gondolkodás szempontjából is. A böjt nem pusztán arról szól, hogy valamiről lemondunk, hanem arról is, hogy megtisztítjuk magunkat, és helyet készítünk valami másnak. A népmesei útban is gyakran van ilyen szakasz: valamit el kell engednünk ahhoz, hogy tovább tudjunk lépni.

Kos – feltámadás és új kezdet

A tavaszi napéjegyenlőség után következik a **Kos**, keleti neve Kutya. Bolygója a Mars, testrésze a fej, és a tűzhöz kötődik.

Itt már egészen más energia jelenik meg: kunyhóépítés, két út, feltámadás, szárnyalás felfelé. Nem véletlenül érdekes ez a húsvéti időszak szempontjából sem. A halál és megtisztulás után megjelenik az új élet.

A mese hőse is gyakran így működik. Elbukhat, kerülhet mélyre, elveszíthet valamit, **de nem ez a történet vége**. Van feltámadás, van újrakezdés, van új út, van Húsvét!

Bika – visszatérés az anyagi világhoz

A **Bika** következik, keleti megfelelője a Disznó. A hozzá kapcsolt bolygó a Mars, testrészként pedig a fej jelenik meg. Földhöz, az anyaghoz kapcsolódó jel, amelyhez az evés-ivás, az akaratosság, a duhajkodás és az önzés képei társulhatnak.

Itt a nagy szellemi fordulatok után ismét erősebben megjelenik a fizikai világ. A test, az anyag, az étel és az élvezet kérdései kerülnek előtérbe.

Ez azért is érdekes, mert a mesékben a hős nem csak szellemi lényként járja végig az útját. Ennie kell, elfárad, fázik, szomjazik, küzd, és a fizikai világ minden nehézségével találkozik. A szellemi fejlődés tehát nem a földi valóság teljes elhagyását jelenti.

Ikrek – Hunor és Magyar

Újabb váltójel az **Ikrek**, hiszen itt kerülünk át a nyárba. Keleti nevén Patkány vagy Egér. A Merkúrhoz, valamint a vállakhoz és karokhoz kapcsolódik.

Az Ikrek különösen érdekes számunkra, mert éppen szemben áll a Nyilassal. Ez az **Iker–Nyilas tengely**, amelyet élet-tengelynek is neveznek. Erre a tengelyre nézve szinte magától adódik, hogy eszünkbe jusson Hunor és Magyar: a két testvér, akik együtt indulnak útnak, és akiknek történetében az elválaszthatatlanság és az egymást kiegészítő kettősség alapvető szerepet kap.

A mesékben is gyakran találunk testvérpárokat, kettősségeket, két utat vagy két lehetőséget. Az Ikrek mintha arra kérdezné rá az embert: **melyik úton indulok tovább, és kivel együtt?**

Az Ikrek–Nyilas tengellyel derékszöget alkot a Szűz–Halak tengely, amelyet haláltengelynek neveznek. Így a tizenkét jegy nem tizenkét különálló jelentés, hanem egymással kapcsolatban lévő erők rendszere.

Rák – visszatérés az otthonhoz

Utolsó jegyként a **Rák** következik, keleten Bivaly vagy Ökör néven. Égiteste a Hold, testrészei a gyomor és a máj. Jellemzői között ott találjuk a házasságot, a családot, a szaporodást, az anyaságot és a visszafelé haladást is.

Ha végiggondoljuk a teljes kört, ennek is van értelme. Az út végén nem egyszerűen visszaérkezünk ugyanoda, ahonnan elindultunk. A hős hazatér, de már nem ugyanaz az ember, aki elindult.

A mesehős elhagyta az otthont, próbákon ment keresztül, találkozott segítőkkel és ellenfelekkel, legyőzte saját akadályait, majd

valamilyen módon visszatér. A visszatérés tehát egyben **hazatérés és megérkezés** is.

A mese újra elkezdődik

Így értünk körbe a tizenkét jegyen. Természetesen ez csak egy nagyon egyszerű vázlat, egyfajta „első kulcs" ahhoz, hogy amikor népmeséket olvasunk vagy hallgatunk, észrevegyünk olyan összefüggéseket is, amelyek első hallásra talán elkerülik a figyelmünket.

Nem azt állítjuk, hogy minden egyes mesét kötelező vagy kizárólag ezen a rendszeren keresztül értelmezni. A jelképekről már korábban is beszéltünk: ugyanaz a kép többféle jelentést hordozhat, és az értelmezésnél mindig fontos a teljes mese, a környezet, a szereplők és az adott történet egésze. Éppen ezért a tizenkét jegy is inkább **fogódzó**, mint kész megoldókulcs.

Ha azonban elkezdjük figyelni, hogy egy mese mikor indul, milyen állatok, tárgyak, színek, szereplők és események jelennek meg benne, hogyan változik a történet hangulata, és milyen úton halad végig a főhős, akkor egy idő után talán már nem is tűnik olyan különösnek, hogy a régi mesékben a földi és az égi világ ennyire szorosan összekapcsolódik.

És talán éppen ez a legizgalmasabb az egészben: **a mese nemcsak egy történetet mesél el, hanem megtanít látni is.**

Aki pedig egyszer elkezd más szemmel olvasni egy népmesét, az könnyen azon kaphatja magát, hogy ugyanazt a történetet már nem tudja többé egészen ugyanúgy hallgatni.

Remélem, ez a kis összefoglaló hozzásegíthet bennünket ahhoz, hogy egy-egy ilyen elemzésnél ne álljunk értetlenül a dolgok előtt, hanem mi magunk is felismerjünk további és mélyebb tanításokat, régi időkből érkező üzeneteket az éppen olvasott vagy hallott mesében.

Szeibert András

Kopogtató

A Szent Jeromos Katolikus Biblia Társulatról

kérdeztük annak főtitkárát, Harmai Gábor atyát

„A Szent Jeromos Társulatot Tarjányi Béla professzor úr alapította. A Második Vatikáni Zsinat által azt a nemzeti egyházak elé tűzött célt kívánja a szolgálni, hogy a katolikus hívek minél többet foglalkozzanak a Szentírással, és minél inkább annak ismeretében, tanításában éljék a hitéletüket.

1990-ben alakultunk meg. Két tagsági típus létezik nálunk. A rendes tag olyan katolikus lehet, aki vállalja a katolikus egyház általános hitéleti elvárásait, a pártoló tag pedig olyan ortodox, protestáns vagy zsidó, aki vállalja a Szentírás tanítása szerinti életet, és hogy részesül a társulat missziójából: a saját környezetében terjeszti a Bibliát.

Ez jelentheti egyrészt a társulat saját Bibliájának, a Káldi-Neovulgata Bibliának a konkrét értékesítését is, de különféle digitális munkákat is a szentiras.hu honlapon gondozott többféle nyelvű katolikus, protestáns és zsidó bibliákon, vagy részvételt olyan bibliakörökben, amelyek tagjai a Biblia jobb megértését tekintik céljuknak.

A tagdíj évi egy darab Biblia árának a befizetése, amiért cserébe, aki kéri, ténylegesen kaphat egy Bibliát, és akár tovább is ajándékozhatja, mert ez is bibliaterjesztés. Ilyen alapon a Tarsoly olvasóit is szeretettel hívom a bibliatársulat tagjai közé.

Társulatként a Teréz körúton, ahol most szeretettel fogadjuk a Háló irodáját, a Biblia szöveggondozását végezzük, a terjesztést

szervezzük, és a tagságot igyekszünk bibliakörökbe szervezni. Nagy missziónk Kárpátalja ellátása ingyenes bibliákkal. Annál szűkebb a költségvetésünk, hogy ezt társulati önerőből végezzük, a szentiras.hu honlapon keresztül adományozókat várunk. Más irányokban is, ahol tényleges igényt és rászorultságot látunk, az ingyenes bibliaadás megszervezése abszolút belefér a társulatunk profiljába. Ilyen szempontból a börtönmisszióval is próbálkozunk.

Négy nagy közkézen forgó teljes szentírásfordítás létezik, ebből kettő protestáns, kettő katolikus. A katolikusok közül az egyik a Szent István Társulat fordítása, a másik a miénk. A miénk az idén 400 éves Káldi-biblia tradícióját folytatja, annak egy átfogó, modern nyelvű átdolgozása. A két protestáns biblia a történelmi Károli-fordítás, amit ma is kiadnak újra meg újra, és folyamatosan felújítanak, de emellett a Magyar Biblia Társulat – amely testvérszervezetünk: a Protestáns Egyházak Bibliaszövetsége – készített egy új, mai nyelvű fordítást is, amely szintén protestáns Biblia.

Az, hogy protestáns vagy katolikus egy Biblia, a liturgikus használatról szól, ott fontos. Egyéni célra bármelyik katolikusnak lehet, mondjuk, Károli-bibliája vagy új fordítású bibliája. Nekem személyesen az első bibliám egy protestáns, új fordítású biblia volt. Tehát egyéni olvasásra vagy bibliakörben minden biblia megfelel, bár katolikus bibliakörökben a protestáns Biblia inkább összevetésre való, miután a vizsgált szöveget katolikus Bibliából fölolvastuk.

Az istentiszteleteken, illetve szentmiséken van erősebb felekezeti különbség, tehát protestáns istentiszteleteken vagy a Károlit, vagy az új fordítást használják. A katolikusoknál szentmiséken egy önálló fordítás megy, de ezt törvényesen le lehet cserélni a Szent István Társulat Bibliájának a szövegére, vagy a miénkre. Hozzáteszem, hogy sok részleges fordítás van ezen kívül, pl. a pannonhalmi bencéseknek van egy új, Simon Tamás László OSB által fordított Újszövetsége, illetve egy Zsoltárok-fordítása, és tudtommal a fordító más könyveken is dolgozik.

Mi a társulatban a Káldi-féle neovulgata fordítást használjuk.

Éppen most van Káldi Györgynek az emlékéve, hiszen 1626-ban, 400 éve jelent meg az eredeti Káldi-Biblia.

Harminc évvel követte a Károli-Bibliát, és tekintettel arra, hogy ebben az időben még mennyire ájult állapotban volt a katolikus egyház, ezen nincs mit szégyellnünk.

Mondhatjuk, hogy nagyjából egy időben jelent meg a nyomtatott, nemzeti nyelvű protestáns és a katolikus bibliafordítás is. A Káldi-biblia

azóta – a Károlihoz hasonlóan – megélt néhány erőteljes felújítást, a legutolsót alapítónk, Tarjányi professzor úr szervezte meg, amikor saját bibliát akart a társulatnak.

A saját Bibliának az az előnye, hogy jól felhasználható bibliakörökben, sokféle elmélkedés mellett. Tarjányi professzor úr kiadta a Jeromos-füzetek című alkalmi kiadványt, amelyben kommentárokat, elmélkedéseket fűzött a Bibliához, és mellette ott volt maga a Biblia. Ezek a szövegek időtállóak, de ma a digitális terjesztésre koncentrálunk.

A www.szentiras.hu honlapon mind a négy nagy magyar fordítás megvan, és több részleges fordítás is, valamint a magyarra fordított zsidó Biblia, amely keresztény fölfogás szerint az Ószövetség.

A bibliatudomány eléggé ökumenikus vállalkozás manapság.

Fontos társulati vállalkozásunk a Navarra-biblia fordításának a lektorálása. A Navarra-biblia egy hatalmas kommentárrendszerrel ellátott spanyol bibliakiadás, csak az Újszövetség 1500 oldal lesz. Az EWTN televízió vállalta a kiadást, de minket kértek föl lektorálásra. A Navarra-bibliában a Szentírás minden sorához valamilyen magyarázatot fűztek, és nagyon sok szentnek a gondolatait. A plébániai bibliaköröket ezzel is szeretnénk támogatni, és személyesen is szívesen elmegyünk. Lelki napot tartunk, előadást tartunk.

Területileg az Avilai Nagy Szt. Teréz plébániához tartozunk, ott fog Sebi atya, az elnökünk, most szombaton nyílt napot tartani. Október 3-án pedig a szakmai értekezletünket szeretnénk kitágítani egy pódiumbeszélgetéssé. Előadások lesznek, utána beszélgetünk a Bibliáról, s a közönség kérdezhet.

Szeretnénk a nyílt napon bibliaapostolokat elkötelezni, akik vállalják egy-egy bibliakörnek a vezetését, és a plébániákon az általunk átadott szakmai anyagok segítségével a bibliáról rendszeres szakmai beszélgetéseket folytatnak.

Tehát mi megyünk ki az emberekhez, de nem csak az emberekhez: partnereket is keresünk, akik legalább egyik feladatuknak tekintik a Biblia terjesztését. Az EWTN-re is így tekintünk, de akár a Hálóra is.

Most útkeresésben vagyunk, Sebi atya és én is, 2026-ban kezdtünk bele egy viszonylag jelentős átszervezésbe itt a társulatnál. Szeretnénk, ha egy folyamatos bibliai élet indulna be a különböző katolikus plébániákon. A nyílt nap erről fog szólni.

A Hálónak is azért örültünk, mert minél szélesebb együttműködésben szeretnénk eljuttatni a Bibliát a Háló által kiépített közösségekbe is. Nagyon baráti viszonyt szeretnénk kialakítani a Hálóval: én fogom majd a Háló irodáját felszentelni, és a Háló-találkozókon is szeretnénk terjeszteni a Bibliát. Teljesen nyitottak vagyunk arra is, hogy a Háló közösségeiben előadást tartsunk arról, hogyan kell egy bibliakörben a Szentírással foglalkozni. Amit mi a Bibliával kapcsolatosan tudunk nyújtani, és amit a Háló-közösség tud nyújtani, lehet egy közös kínálat.

Most Pozsonyban fogok előadást tartani hitoktatóknak. A határon túli magyar plébániákat szintén szeretnénk elérni a Biblia terjesztésével. Szerencsére Rómában együtt tanultam sok olyan kollégával, akik határon túl szolgálnak, és ez a kapcsolati rendszer megmaradt.

Alapvetően plébános vagyok, ez a társulati főtitkárság másodállás nekem.

Napjaim a plébániai teendőkkel telnek el elsődlegesen. Misézés, különböző közösségi alkalmak, A társulat könyveit lektorálom, ez az itteni időm nagy részét kitölti. A hobbim a Bibliával való foglalkozás, eredeti nyelven is. A plébánián sok közösségi munkát végzek, most pl. apakör lesz: ez sok találkozást jelent a hívekkel. Sajnos a főtitkárság miatt a hitoktatást vissza kellett vennem.

Azt üzenem a Tarsoly olvasóinak, hogy szeressék a Bibliát!”

Lejegyezte Széplaki Mária

Megálló

Kik akarják elrabolni gyermekeink testét?

Hamarosan újabb könyve jelenik meg Magyarországon Grzegorz Górny lengyel katolikus publicistának, riporternek, televíziós műsorkészítőnek. A kötet három nagyon aktuális tanulmányt tartalmaz arról, hogy kik és hogyan akarják „elrabolni” gyermekeink testét, lelkét és elméjét. A szerző olyan fontos kérdéseket jár körül, mint a gyermek- és ifjúkori „nemváltoztatás”, a mobiltelefon túl korai használatának következményei, a különféle függőségek, illetve a fiatalok gondolkodását körmönfontan átformáló káros tanok és elméletek. A három tanulmányt három

külön cikkben ismertetjük a Tarsolyban. Kezdjük a test elrablásával.

Az utóbbi években új jelenség ütötte fel fejét világszerte, méghozzá tömeges méretekben: a transznemű személyek megjelenése. Olyan embereké, akik összeférhetetlenséget (nemi diszfóriát) éreznek nemi identitásuk és biológiai nemük között. Általában olyan férfiakról van szó, akik inkább nőnek, illetve olyan nőkről, akik inkább férfinak érzik magukat. Ezt a panaszt hosszú éveken át úgy kezelték, mint a nemi identitás zavarát, és a társadalomnak csak kis részét érintette, szinte kizárólag fiúkat. Az elmúlt évtizedben azonban gyökeresen megváltozott a helyzet: jelenleg a nyugati országokban már a tizenévesek 2-9 százaléka nyilvánítja magát transzneműnek, és többségük lány. Mindez megmutatkozik a tranzíciók, vagyis a köznyelvben „nemváltó" műtétnek nevezett beavatkozások számában is.

A nemi diszfória mára egyfajta „társadalmi járvány" lett. A médiában mind gyakrabban lehet találkozni transznemű személyek ábrázolásával, akik úgy érzik, hogy a társadalom elutasítja őket, és a „nemváltás" után visszanyerik boldogságukat. Sok fiatal kezd azonosulni velük, és magára ismer sorsukban. Jelentkeznek a klinikákra, ahol gyakran azt hallják, hogy problémáik megoldása a „nemváltás". A diagnózis felállítása többnyire komoly vizsgálat nélkül történik. Az orvosok részint jövedelmező üzletet látnak benne, részint az LMBTQ-körök nyomására cselekszenek.

A tranzíció felé vezető úton az első lépés meghatározott személyes névmások követelése: a lányok azt akarják, hogy hímnemű névmásokkal (vagy keresztnevekkel), a fiúk pedig, hogy nőneműekkel szólítsák meg őket.

Vannak azonban úgynevezett „nembináris" személyek is, akik nem érzik magukat sem férfinak, sem nőnek, vagy képlékeny identitást élnek meg – egyszer férfinak, egyszer nőnek, másszor valamilyen másik nem képviselőinek érzik magukat. Ők leggyakrabban semleges nemű névmások használatát követelik meg maguk számára (olyan nyelvek esetében, amelyek megkülönböztetik a nemeket).

A transzneműek között külön csoportot képeznek a transzszexuálisok, akik döntésüket „nemváltó" műtéttel, vagyis a szervezetükbe történő hormonális és sebészeti beavatkozással pecsételik meg. A legfőbb vita ma arról folyik, hogy alá lehet-e vetni ilyen beavatkozásnak kiskorúakat is?

Néhány nyugati országban jogot adnak az iskoláskorú (sőt néhol az óvodáskorú) gyermekeknek is, hogy maguk választhassák meg nemüket, sőt döntést is hozhassanak a „nemváltásról”. A tanároknak és pszichológusoknak megtiltják a szülők tájékoztatását arról, hogy gyermeküknek ilyen tervei vannak, a szülőknek pedig azt, hogy visszatartsák gyermekeiket ettől a lépéstől: ellenkező esetben a szülői jogok megvonásával, olykor börtönnel is fenyegetik őket. A nemváltás első szakaszában pubertásblokkoló szereket adnak a gyermekeknek, melyek célja a szexuális fejlődés folyamatának megfékezése a szervezet hormonegyensúlyának megzavarásával. Ezek komoly változásokat idéznek elő a tizenévesek agyában rövid és hosszú távon egyaránt.

Az önértékelési zavarok azonban nem szűnnek meg, sőt súlyosbodnak. Nő a depresszió, szorongás vagy öngyilkossági hajlamok aránya. A biológiát nem lehet becsapni: meg lehet változtatni a külsőt vagy a viselkedést, de nem lehet megváltoztatni a nemet: szervezetünk genetikailag meghatározott marad. A pubertásblokkolók után következik az ellenkező nemű hormonok, vagyis a lányoknak tesztoszteron, a fiúknak ösztrogén beadása. A következő lépést a sebészeti beavatkozások jelentik: a lányok mell- és méheltávolításon, a fiúk kasztráción esnek át. Az ilyen beavatkozások ellenére a „nemváltoztatók” problémái nagyon gyakran nem szűnnek meg, sőt súlyosabbak lesznek.

Sajnálatos módon ekkor derül ki, hogy nem lehetséges a visszatérés az előző állapothoz: az érintettek örökre elveszítik egészségüket, nemzőképességüket és lehetőségüket az intimitásra. Leggyakrabban ugyanis nem mondják el nekik, hogy az operációk visszafordíthatatlanul megcsonkítják testüket, már sohasem lehet gyermekük. Sokan közülük megbánják döntésüket, de már nem tudják visszavonni azt. Egyesek depresszióba esnek, vagy öngyilkosságot követnek el.

A „nemváltoztatási” csalás legbeszédesebb bizonyítéka a retranzíciók, vagyis a biológiai nemhez való „visszatérést” szolgáló beavatkozások egyre növekvő száma. Kedvezőbb helyzetben vannak, akik csak hormonpreparátumokat szedtek, mivel náluk megvan az esély arra, hogy nem veszítették el termékenységüket, és a jövőben lehetnek gyermekeik. Lényegesen rosszabb helyzetben vannak viszont azok, akik sebészeti beavatkozásnak vetették alá magukat.

A gyermekek mellett a „nemváltoztatások” legfőbb áldozatai a nők. Némely országokban azok a férfiak, akik kijelentik magukról, hogy

nők, használhatják a női mosdókat, öltözőket és fürdőket közterületeken, ami valóságos csemege a kukkolók, szatírok és különféle szexuális deviánsok számára. Mindenki, aki felhívja a figyelmet az ilyen viselkedés visszásságára, a transzfóbia (a transzneműekkel szembeni ellenszenv) vádját kockáztatja. Arra is van példa, hogy veszélyes bűnözőket helyeznek el női büntetés-végrehajtási intézményekben csak azon az alapon, hogy nőneműként határozzák meg magukat.

A nők diszkriminációja a transznemű ideológia által a sportban a leglátványosabb. A női sportágakban való versengéshez ugyanis odaengednek olyan személyeket, akik férfinak születtek, de nőnek állítják magukat, noha nem vetették alá magukat sem kasztrációnak, sem ösztrogén kúrának. Ez a női sport végét is jelentheti! Mindenkit, aki nyilvánosan próbál tiltakozni az ilyen tisztességtelen verseny ellen, általában diszkriminációval vádolnak, és a tolerancia ellenségeként bélyegeznek meg.

A másik terület, amelyet rombol a genderideológia (az ún. társadalmi nem tana) az orvostudomány. Az ezt valló közösségek számára kezdetben a biológiai nem (sex) tisztán természetadta valóság, viszont a gender társadalmi konstrukció volt. Jelenleg azonban visszájára fordítják ezeket a fogalmakat: ma sokkal többször a társadalmi nem objektív tényként, míg a biológiai nem mint tisztán emberi konstrukció kerül bemutatásra. Ennek a hozzáállásnak hatása van az orvostudományra is, ugyanis közvetlen következményekkel jár az orvosi gyakorlatban. A különböző betegségek ugyanis különféle módokon manifesztálódnak a férfiaknál és a nőknél, ami a genetikai, anatómiai vagy fiziológiai különbözőségekből fakad. A biológiai nem különösen fontos tényező a diagnózisok felállításánál és a gyógyszerek felírásánál, az Egyesült Államok orvosi egyetemein mégis egyre többször figyelmen kívül hagyják.

A genderelmélet nemcsak az orvostudománnyal, hanem a három monoteista vallással, a judaizmussal, a kereszténységgel és az iszlámmal is ellentétes. Mindhárom hagyományban Isten, mint a világmindenség egyetlen teremtője szerepel. A teremtés művébe és az azt irányító természeti törvényekbe bele lett írva az ember férfi és női nemisége. A genderideológia a lélek és a test integráns kapcsolatát veri szét, radikális elválasztást vezetve be egyrészt a psziché és a megélt nemi identitás, másrészt a szervezet és a biológiai nem között.

„Ha hiszünk Isten létezésében, és ennek ellenére döntünk a +nemváltoztatás+ mellett, akkor elismerjük, hogy a Teremtő tévedett.

Mi több: úgy döntünk, hogy kijavítjuk hibáját, önmagunkat bizonyos értelemben a helyébe állítva” – állapítja meg összegzésül Grzegorz Górny.

T. Kovács Péter

Vendégkönyv

Puss Sándor SJ Szenvedélytan című könyvesdobozának ünnepélyes bemutatója az S4-ben

Ebben a csodaszép gyűjteményben Szent Ágoston vallomásai, Szent Mónika élete, valamint a Puss Sándor atya által szerkesztett Szenvedélytan című kötet kapott helyet. Sándor atyával Puchard Gyöngyi beszélgetett életéről, munkásságáról, az írás és az olvasás iránti szenvedélyéről. A kötettel kapcsolatban Sándor atya kifejtette, hogy a szenvedély sokáig félelmetes fogalom volt, szenvedély alatt csakis negatív dolgokat értettünk, tehát beteges, bűnös szenvedélyeket, de vannak pozitív szenvedélyek is.

Leó pápa, mint Ágoston-rendi szerzetes, gyakran idézi Szent Ágostont, aki nem félt ettől a fogalomtól, sőt, leírja saját vallomásaiban, hogy a bűnös szenvedély hogyan válik erkölcsös, Krisztus iránt elkötelezett szenvedéllyé, sőt, hogyan lehet szenvedélyes egyháztanítóvá válni. A szenvedély akkor beteges, ha hiányzik belőlünk egy értékes-nemes szenvedély. Akkor keresünk valami pótmegoldást: alkohol, más függő betegségek. De ha van egy szenvedélyes életcélunk, amiért érdemes élni, ezt a szenvedélyt lehet nemesíteni, lehet széppé tenni.

Gyöngyi kérdéseire válaszolva, Sándor atya mesélt nekünk arról, hogy még a földalatti egyházban kezdte meg tanulmányait. Elmesélte, hogy 1988-ban megalapította Felvidéken a Keresztény Ifjúsági Közösséget (KIK), elmondta, hogyan és mikor került kapcsolatba a Hálóval. Mesélt nekünk a Kárpátalján töltött missziós éveiről, az ott alapított gyermekotthonról, a Gregoriánán és a Nagyszombati Egyetemen tanárként töltött éveiről. Kitért az általa Felvidéken meghonosított Cenacolo közösségre és az ott betöltött szerepére. Erről bővebben olvashattatok a Tarsoly 2025. évi februári számának 17. oldalán.

Mielőtt leültem megírni ezt a kis összefoglalót, megkérdeztem Sándor atyát, esetleg maradt-e benne néhány gondolat, amit megosztana azokkal, akik nem tudtak részt venni ezen a beszélgetésen?

Ő ezt válaszolta: az érosz teológiai értelmezésben és általánosan egyfajta elevenséget hordoz. Szenvedélyes vágyakozás, aminek legkezdetlegesebb megnyilvánulása a szex utáni sóvárgás (erotika). Nemesebb kivitelezése a másik nem iránti vágyakozás, aminek felsőbb fokozata a bensőséges, intim bizalom a másik nem iránt. Végső fokon Isten utáni sóvárgás (erotológia).

Nagyon szép és tartalmas délutánt töltöttünk együtt. Jó volt újra látni régi arcokat és megismerni újakat.

Kovács Andi

Életképek

Három srác, három történet

ismerjük meg Csongort, Krisztiánt és Bulcsút!

Az idei Háló tábor tini korosztályában volt három fiú, akik úgy tűntek fel, mint akik fontos szerepet játszanak korosztályuk életében, akikre a többiek hallgatnak, akiket elfogadnak.

Szeretnénk őket bemutatni, megismerni.

Kaptak a Tarsoly szerkesztőitől néhány kérdést, és az azokra adott válaszok alapján készült ez a bemutatás.

Mi az, ami miatt valaki évről évre visszatér egy táborba? Egy jó program? Az előadások? A közös élmények? Vagy inkább azok az emberek, akik között egyszer csak otthon érzi magát? Csongor, Krisztián és Bulcsú válaszaiból az derül ki, hogy talán mindegyikből kell egy kicsi – de leginkább a közösség az, ami igazán számít.

Csongor: amikor egy közösségben önmagad lehetsz. Számára a Háló egyáltalán nem új felfedezés. Kisgyerekkora óta jár a táborokba a szüleivel, így tulajdonképpen belenőtt ebbe a közösségbe. Az évek során azonban nem egyszerűen egy megszokott hely lett számára a Háló, hanem egy olyan közeg, ahol igazán fel tud szabadulni.

Az idei táborban leginkább a családias hangulat fogta meg, amelyet a résztvevők együtt alakítottak ki. A tini altábor különösen fontos számára: az ott megtapasztalt közösségben olyan bizalom alakult

ki benne, amelynek köszönhetően tényleg önmaga tud lenni. Talán ez az egyik legnagyobb dolog, amit egy közösség adhat: nem kell megjátszanod magad, egyszerűen csak jelen lehetsz.

Csongor érdeklődése sokszínű. Szívesen társasjátékozik, zenében pedig nem igazán műfajok alapján válogat. Sokkal fontosabb számára, hogy egy dal mondjon valamit, legyen jelentése, kapcsolódjon hozzá valamilyen módon. A filmek közül A sötét lovag áll hozzá közel, és ha példaképet kell választania, nem a megszokott neveket keresi: nála Bobby Fischer, a legendás sakkozó kerül elő.

A jövőjét még nem látja teljesen tisztán – vannak ötletei, de egyelőre nem szeretne egyetlen irány mellett sem elköteleződni. Az iskolában az informatika áll hozzá közel. Ha olyan embert kellene mondania, akinek szívesen hallgatja a gondolatait, Csucsi atya mellett dönt.

A Hálón belül Krisztián vagy Isti a legjobb barátai. Ez pedig szépen össze is köti a három történetet: nemcsak külön-külön ismerhetjük meg őket, hanem egy közösség részeként is.

Krisztián: emberek, sport, játék és egy kis pszichológia

Krisztiánt édesanyja vitte el először táborba, még egészen kicsi korában. Azóta gyakorlatilag minden évben visszatér. Nála is egyértelmű, hogy a Hálóhoz való kötődést elsősorban az emberek jelentik. A tini csoport közössége fogta meg leginkább az idei táborban, és amikor azt kérdezzük, miért szereti a Hálót, röviden, de sokatmondóan válaszol: mert családias a hangulat. Számára az emberek iránti figyelem más területen is megjelenik. Példaképe nem egy híresség vagy történelmi személy, hanem az édesanyja. Nem egyetlen tulajdonságát emeli ki: a szeretetét, empátiáját, szociális érzékét és azt, ahogyan képes összehangolni a dolgokat. Ez alapján talán nem meglepő, hogy a pszichológia is érdekli, és felnőttként ezen a területen is el tudná képzelni magát.

Közben persze nemcsak komoly dolgokkal foglalkozik. Sportol, videójátékozik, és szeret a természetben sétálni. Zenében pedig nincs nála különösebb megkötés: jöhet szinte bármi.

A könyvek és filmek közül Dmitry Glukhovsky Metró-trilógiája és az 1998-as Truman Show emelkedik ki. Két egészen különböző világ, de talán éppen ez jellemzi Krisztián érdeklődését is: többféle dolgot, többféle nézőpontot is szívesen felfedez.

Az előadók közül Mihály Imre atya gondolatait hallgatja szívesen, kedvenc tantárgya pedig a történelem. A barátság számára sem egyetlen

emberről szól: három olyan barátot is említ, akik mind az ifjúsági közösségük tagjai. Nála tehát különösen erősen kirajzolódik, mennyire fontosak az emberi kapcsolatok.

Bulcsú: ahol a színpad, a kamera és a technika találkozik

Bulcsú története egy kicsit másképp indult: ő a nagypapáján keresztül került kapcsolatba a Hálóval. Azóta pedig úgy tűnik, megtalálta benne azt, ami miatt érdemes visszatérni. Az idei táborból a társaság és az előadások maradtak meg benne leginkább, a Hálót pedig azért szereti, mert jó emberek veszik körül, és a közösség lelki feltöltődést is ad számára.

Ha viszont Bulcsú érdeklődését kellene egyetlen szóval jellemezni, valószínűleg a kreativitás lenne az egyik legjobb választás. Színészkedik és programoz – két olyan terület, amelyek elsőre talán távolinak tűnnek egymástól, nála azonban jól megférnek egymás mellett. És a kreatív oldal itt még korántsem ér véget. A jövőben színészkedéssel, rendezéssel, fotózással, fénytechnikával vagy filmezéssel is szívesen foglalkozna.

Vagyis nem egyszerűen a kamera előtt tudja elképzelni magát, hanem az egész filmes világ érdekli: a történet, a rendezés, a kép, a fény, a hang, és az a rengeteg munka is, ami egy elkészült film mögött húzódik meg. Zenében ő sem szeret műfaji határokat húzni. Leginkább az számít neki, hogy maga a dal jó legyen, nem az, hogy milyen kategóriába sorolják. Filmként a Trónok harcát emeli ki kedvencként, az iskolában pedig a történelem, a magyar és a matematika emelkedik ki. Ez megint csak azt mutatja, hogy nehéz lenne őt egyetlen érdeklődési körbe beszorítani.

Ha pedig azt kérdezzük, kinek az előadását hallgatja szívesen, Szentesi Csabát említi.

Három különböző út, egy közös hely.

Csongor, Krisztián és Bulcsú három különböző személyiség. Más dolgok érdeklik őket, mások a kedvenc filmjeik, másképp képzelik el a jövőjüket, és máshonnan érkeztek a Hálóba is. Mégis van bennük valami nagyon közös: mindhármuk számára fontosak az emberek.

Csongor a bizalom és az elfogadó közösség miatt tud igazán felszabadulni. Krisztián számára a családias légkör és az emberi kapcsolatok jelentik a Háló egyik legnagyobb értékét. Bulcsú pedig a társaságot és a lelki feltöltődést emeli ki.

Talán éppen ettől lesz egy tábor több egyszerű programok és előadások sorozatánál. Attól, hogy közben kapcsolatok születnek,

barátságok alakulnak, és az ember olyan közegbe kerülhet, ahol egy idő után már nem vendégnek érzi magát, hanem otthon van. Ha Csongor, Krisztián és Bulcsú történeteiből indulunk ki, a Hálóban bőven van hely a társasjátékozó informatikusnak, a pszichológia iránt érdeklődő sportos „gamernek” és a jövőbeli színész-rendező-programozónak is.

Három srác, három külön világ – és egy közösség, ahol ezek a világok találkozhatnak.

A cikket a Tarsoly szerkesztői jegyzik

Visszanéző

Gondolatok a múltból

85 évvel ezelőtt írta Márai Sándor

A legutóbbi számban kezdtem el Márai Sándor múlt századi kiváló író, nagyszerű gondolkodó írásaiból napjainkban is érvényes idézeteket szemezgetni a Tarsoly olvasói számára.

Ezúttal a szellemi ízlés rombolásáról ír (1941-ben!) elgondolkodtató sorokat:

„az életforma, melynek építésére és megőrzésére a szellemi ember szerződött az emberi világgal, melynek gyűjtőneve kultúra, legmélyebb válságába jutott.

Nézzünk a jelenbe, s nézzünk a múlt két, három évtizedébe. … beárad szobánkba, életünkbe, lelkünkbe az a zavaros álműveltség, mely nagyobb veszély egy kultúra számára, mint a műveletlenség … Tetszetős és megtévesztő csomagolásban kapjuk a beavatottságnak és értesültségnek azt a híg és felületes összességét, amely a tömegek számára ma egyértelmű a műveltséggel … Ötven évvel ezelőtt egy színházi este ünnep volt a tömegember számára: gondosan készült az ünnepre … ünnepi ruhát öltött … mindenképpen felkészült az élet egyik tisztább pillanatára, mely a köznapok lehetőségein túl nyújtott feledkezést és megtisztulást … Mi lett mindebből? A valóság szégyenletes. És mi lett a könyvekkel és a könyvbírálattal, mi a tudományos ismeretekkel? … (az olvasó) … mindenről látott egy képet, vagy mozgóképet, s az ismeretek e tömege lelkében szorongó, gyanús … érzéssé mosódik össze, amiről azt hiszi, hogy ez a műveltség bölcs alapérzése. Nem, ez a félműveltség csömöre … Nyissunk ki egy

napilapot, … a gondosabb szempontok szerint szerkesztett … kép- és híranyagok egyikét …, s megdöbbenünk, mennyi a halott anyag, a fölösleges és átlátszóan üzleti szándékú közlemény, milyen ritka egy tisztán felépített mondat, … egy eredeti, tökéletesen végiggondolt gondolat. A félművelt ember, tehát a civilizációba szürkülő kultúra legjellegzetesebb fogyasztója, semmit sem gyűlöl úgy, mint az egyéniséget és a pontos, eredeti kifejezést. Az írók … beletörődtek abba, hogy a tudás helyébe lépjen az értesültség, szép helyébe a sex appeal, az erkölcsi igazságtevés helyébe a happy end, az értelem helyébe a szó.

Hirdetőoszlopokról női arcok vigyorognak felénk, melyek nem a szépség, vagy az anyaság, vagy a női kedvesség ábrázolásai, hanem egy cipőmáz, egy mozgókép, vagy egy fogpép hírverésére készült színes lenyomatok. Már az emberi arcnak sincs e szörnyű ízlésbeli és szellemi áradásban egyéni értéke többé … Az üzlet, amely rávetette magát a színpadra és mozgóképre, a könyvkiadásra és a képzőművészetre, nem emelni akarja a tömeg művészi igényeit, hanem kiszolgálja az emberek legalacsonyabb ösztöneit.

… félthetjük az olvasó lelkét is. A korszerű tömegek mind tudatosabb ellenkezéssel hajlandók csak az olvasás erőfeszítésére. Mennyivel könnyebb, fáradtság mentesebb vállalkozás hallgatni egy gondolatot, mint elolvasni egy írott sort és megérteni tartalmát! Mennyivel egyszerűbb képekből értesülni a világ soráról, mint elolvasni egy cikket vagy tanulmányt mely iparkodik véleményt mondani a világ tüneményeiről! …

Az írók nem tudtak többé elég hősiesen ellenállani a nagyvárosi, kispolgári tömegek olcsó ízlésének. … Hatalmas érdekkörök üzleti és kispolgári szempontokat csempésztek a szellemi életbe, csökkentették a tömegek erkölcsi erőfeszítésre való készségét, közömbösítették a szellemi ellenállást. … Vegyesen árultak kávéházi élceket, raktáron visszamaradt színpadi készleteket, vallást, hazafiságot, illem- és erénykódexeket … s az olvasó tömegek nagyobb hányada … nem tudhatta már, hogy a könyv, amelyet olvas, irodalom-e, − tehát számadás, − vagy álirodalom … ügyesen csomagolt árucikk.”

Márai Sándor: Kassai őrjárat
A részleteket válogatta Széplaki Mária

Márai Sándor szobra Kassán (fotó Margitfalvy György)

Nekem tetszett

Példakép a sötétségben

Márton Áron és a szülőföld üzenete: mindenki maradjon ott, ahol született

Több év után újra eljutottunk a Háló-táborba. A gondosan előkészített programok és a jó szervezettség meghozták a gyümölcsüket, mert nagyon jól éreztük magunkat. Minden előadás nagyon tetszett, de most legfőképpen a csütörtökit emelném ki, ahol Márton Áron életrajzát mesélték el nekünk.

Számomra Márton Áron neve ismerősen csengett, de az életéről és a munkásságáról eddig nem sokat tudtam. A gondosan felépített előadás – megtűzdelve korabeli fényképekkel, videókkal és idézetekkel – nagyon megérintett. Egy csodálatos embert ismerhettem meg benne, aki bátor, megingathatatlan hitű, egyenes, szilárd erkölcsű és a népéért végletekig elkötelezett volt – igazi példakép mindannyiunk számára.

Márton Áron kitartott – a végsőkig kitartott a hite és az emberek mellett, akiket a Jóisten rábízott. Nem a saját biztonságát vagy kényelmét kereste, hanem mások terheit hordozta. Rendíthetetlen

bátorság, csendes alázat és kiolthatatlan szeretet jellemezte: még a legnehezebb időkben, a fogság és a meghurcoltatás évei alatt sem vesztette el a tartását.

Megalkuvás nélküli egyenessége, melegszívű együttérzése és önfeláldozó hűsége mélyen megérinti az embert. Nem hivalkodva volt nagy, hanem a tetteivel, a szelíd szilárdságával és azzal a belső békével, amellyel a legsötétebb órákban is fényt és reményt tudott adni a körülötte lévőknek.

Annyira lenyűgözött az előadás, hogy a jegyzeteimbe csak egyetlen mondatot írtam fel magamnak, ami a mai napig visszhangzik bennem: „Mindenki maradjon ott, ahol született."

Amikor rá gondolok, sokszor eszembe jut, hogy hányan hagyják el a szülőföldjüket a jobb megélhetés reményében. Hogy helyes-e ez a döntés, azt nem tudhatom, de a következményeit sajnos látom az otthon maradottak körében. Erről sokat tudnék írni, viszont az előadás óta azon gondolkodom, hogy vajon pár év múlva – amit én talán meg sem élek – mi fog lejátszódni az elvándoroltak lelkében. Mennyire tudják majd megőrizni a magyarságukat, és legfőképpen a hitüket? Hiányozni fog-e nekik a táj, ahol felnőttek, a megszokott és természetesnek vett szokások, a barátok és a szülők?

Márton Áron élete és szavai azonban még ebben a bizonytalan világban is irányt mutatnak. Megtanítanak arra, hogy a gyökereinket nem a lábunk alatti föld, hanem a szívünkben őrzött hit, a hűség és a közösség iránti szeretet tartja életben. Bárhová is sodorjon minket az élet, az ő csendes szilárdsága emlékeztet rá: a legnagyobb viharokban is megmaradhatunk embernek, magyarnak és kereszténynek.

Kovács Ági

Márton Áron szobra a Polgárok Házában (fotó Margitfalvy György)

Kedves Olvasó,

Megtisztel azzal bennünket, ha kiadványunkat végig olvassa. A Tarsoly minden egyes száma betekintést nyújt a Háló közösség életébe. Ha egyetért a Háló szellemiségével és céljaival, kérem, támogassa egyesületünket:

HU25 10700206-44515407-51200002 Swift CIBHHUHB
Részletesebben itt tájékozódhat, ahol nem csak a forintos fizetési lehetőségeket is megtalálja:

https://www.halo.hu/index.php/adomany-szervezes/partfogo-pengoje

Mindenkinek értékes, közösségépítő tevékenységeket kívánunk!

Impresszum

Kiadja a **Háló Egyesület** (www.halo.hu)

A Tarsoly korábbi számai letölthetők: https://halo.hu/index.php/kiadvanyok

Főszerkesztő: **Széplaki Mária**

Szerkesztők: **Kómár Katalin, Szeibert András, T.Kovács Péter**

Olvasószerkesztő: **T.Kovács Péter** Tördelés: **Margitfalvy György**

Nyomda: Korrekt Nyomdaipari Kft., Budapest